

Sygnatura akt VI Ka 723/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **9 października 2015** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Arkadiusz Łata

Sędziowie SSO Grzegorz Kiepusa

SSR del. Małgorzata Peteja-Żak (spr.)

Protokolant Agata Lipke

przy udziale Elżbiety Ziębińskiej

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2015 r.

sprawy skazanego **M. S. /S./** ur. (...) w

K., syna P. i M.

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 29 kwietnia 2015 r. sygnatura akt IX K 1648/14

na mocy art. 437 § 1 kpk, art. 624 § 1 kpk

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. C. kwotę 147,60 zł (sto czterdzieści siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) obejmującą kwotę 27,60 zł (dwadzieścia siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) podatku VAT, tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów obrony skazanego z urzędu w postępowaniu odwoławczym;
3. zwalnia skazanego od zapłaty kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając wydatkami Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 723/15

UZASADNIENIE WYROKU

z dnia 9 października 2015r.

Po rozpoznaniu sprawy M. S., skazanego prawomocnymi wyrokami:

I Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 29 marca 2011r., w sprawie o sygn. IX K 116/11, za czyn z art. 291 § 1 kk, popełniony w dniu 29 grudnia 2010r., na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem

jej wykonania na okres próby 3 lat; postanowieniem Sądu z dnia 30 kwietnia 2013r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności;

II Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 14 lipca 2011r., w sprawie o sygn. IX K 566/11, za czyn z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, popełniony w dniu 8 kwietnia 2011r., na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby lat 3 oraz grzywnę w rozmiarze 50 stawek dziennych, przy przyjęciu stawki na kwotę 10 złotych, oddano pod dozór kuratora, orzeczono przepadek dowodów rzeczowych; postanowieniem Sądu z dnia 22 stycznia 2015r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności;

III Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 2 sierpnia 2011r., w sprawie o sygn. IX K 288/11, za czyn z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, popełniony w dniu 18 stycznia 2011r., na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby lat 3 oraz grzywnę w rozmiarze 60 stawek dziennych, przy przyjęciu stawki na kwotę 10 złotych, oddano pod dozór kuratora, orzeczono przepadek dowodów rzeczowych;

IV Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 17 maja 2012r., w sprawie o sygn. IX K 424/12, za ciąg przestępstw z art. 278 § 1 kk, popełnionych w dniach 27, 28 czerwca 2011r., na jedną karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, nadto za ciąg przestępstw z art. 278 § 1 kk, popełnionych w dniach 20, 21, 22 i 24 czerwca 2011r., na jedną karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności, którym to wyrokiem orzeczono karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 4 lata, oddano pod dozór kuratora sądowego oraz zobowiązano oskarżonego do naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego;

V Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 2 czerwca 2014r., w sprawie o sygn. III K 1586/13, za czyn z art. 174 § 1 kk w zw. z art. 178 § 1 kk i art. 288 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełniony w dniu 26 sierpnia 2013r., na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności oraz za czyn z art. 190 § 1 kk, popełniony w dniu 26 sierpnia 2013r., na karę 2 miesięcy pozbawienia wolności, którym to wyrokiem orzeczono karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 5 lat, obowiązek naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego;

Sąd Rejonowy w Gliwicach wyrokiem łącznym z dnia 29 kwietnia 2015r., sygn. akt IX K 1648/14, orzekł, że:

1. na podstawie art. 85 kk, art. 86 § 1 kk i art. 89 § 1a kk łączy kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami w sprawie IX K 116/11 oraz w sprawie IX K 288/11, opisane wyżej w punktach I i III i wymierza skazanemu M. S. w ich miejsce karę łączną 7 miesięcy pozbawienia wolności;
2. rozwiązuje karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczoną wyrokiem z dnia 17 maja 2012r. w sprawie IX K 424/12 i na podstawie art. 86§ 1 kk, art. 91 § 2 kk i art. 89 § 1a kk łączy jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi wyżej w punktach II i IV, wymierzając skazanemu M. S. karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.
3. na podstawie art. 572 kpk umarza postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego odnośnie wyroku opisanego w pkt V wobec braku warunków do objęcia wymienionego wyroku wyrokiem łącznym;
4. na mocy art. 576 § 1 kpk ustala, iż pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach objętych wyrokiem łącznym, a nie połączone tym wyrokiem, podlegają odrębnemu wykonaniu;
5. na podstawie art. 577 kpk na poczet orzeczonej w pkt 1 kary łącznej pozbawienia wolności zalicza skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie opisanej w punkcie III części wstępnej wyroku;
6. na podstawie art. 29 ust.1 ustawy Prawo o adwokaturze zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. C. kwotę 144 złote, powiększoną o stawkę 23 % podatku VAT, tj. o kwotę 33,12 złotych tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu;

7. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków związanych z postępowaniem w sprawie wydania wyroku łącznego uznając, że ponosi je Skarb Państwa.

Powyższy wyrok łączny zaskarżył **obrońca skazanego** w zakresie pkt 1 i 2, na korzyść skazanego, zarzucając mu:

1. obrazę przepisów postępowania, mających wpływ na treść zapadłego w sprawie orzeczenia, a to art. 7 kpk w zw. z art. 410 kpk polegającą na oparciu wydanego wyroku tylko na części zebranego w sprawie materiału dowodowego, która zdaniem Sądu I instancji potwierdziła zastosowanie zasady asperacji przy wymierzeniu kar łącznych, a nadto przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów poprzez podjęcie tej oceny w sposób dowolny, sprzeczny z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, stanowiący jednocześnie konsekwencję wyżej wymienionej obrazę przepisów postępowania, polegający na uznaniu, że wobec skazanego nie zachodzą przesłanki do zastosowania zasady pełnej absorpcji przy wymierzeniu kar łącznych, podczas gdy postawa skazanego, właściwości i warunki osobiste wskazując, że cele kary na obecnym etapie postępowania zostaną osiągnięte przy wymierzeniu kary z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty obrońca wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez wymierzenie skazanemu kar z wykorzystaniem zasady pełnej absorpcji, przy jednoczesnym zastosowaniu instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, względnie o uchYLENIE wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy skazanego okazała się bezzasadna.

Ponieważ co do zasady skarżący nie kwestionował wyznaczonych przez Sąd I instancji zbiegów realnych przestępstw, za które orzeczone kary jednostkowe pozbawienia wolności mogły stanowić podstawę do ukształtowania wymiaru kar łącznych, wypada więc jedynie potwierdzić, iż Sąd merytoryczny nie popełnił w tym zakresie najmniejszego błędu. Trzeba bowiem przypomnieć, iż Sąd orzeka karę łączną zgodnie z dyspozycją art. 85 kk, jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z nich (zbieg realny przestępstw) i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu. Zwrot „zanim zapadł pierwszy wyrok” odnosi się zaś do pierwszego chronologicznie wyroku, który zapadł przed popełnieniem przez sprawcę kolejnych przestępstw. Oznacza to, iż wyrokiem „pierwszym” może być również wyrok wydany później (po nim), a więc drugi, czy jeszcze dalszy, w zależności od układu procesowego (por. wyrok SN z dnia 1 VIII 2007r., IV KK 195/07, Lex nr 296718). Ten pierwszy wyrok stanowi zatem punkt odniesienia przy dokonywaniu oceny, które z przestępstw objętych kolejnymi wyrokami pozostają w zbiegu uzasadniającym połączenie węzłem wyroku łącznego. Nie ma natomiast żadnych przeszkód prawnych, aby utworzyć kolejną grupę obejmującą skazania za czyny popełnione zanim zapadł kolejny „pierwszy wyrok” – oczywiście „pierwszy” z punktu widzenia tej kolejnej grupy przestępstw (por. wyrok SN z dnia 21 I 2008r., V KK 212/07, Lex nr 377209).

W niniejszej sprawie istotnie zachodziły warunki do orzeczenia dwóch kar łącznych pozbawienia wolności z połączenia kar tego samego rodzaju; Sąd Rejonowy przyjął prawidłowo, iż owymi pierwszymi chronologicznie wyrokami dla poszczególnych wyznaczonych przez niego zbiegów przestępstw były odpowiednio wyrok w sprawie IX K 116/11, zapadły w dniu 29 marca 2011r., dla przestępstw popełnionych przed tą datą, oraz wyrok w sprawie IX K 566/11, zapadły w dniu 14 lipca 2011r., dla przestępstw popełnionych po dniu 29 marca 2011r., a przed dniem 14 lipca 2011r. Trafnie zatem Sąd Rejonowy wskazał, że przestępstwo z art. 291 § 1 kk, którego dotyczy wyrok Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 29 marca 2011r., sygn. akt IX K 116/11 (punkt I części wstępnej wyroku łącznego), pozostaje w realnym zbiegu z przestępstwem, którego dotyczy wyrok Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 2 sierpnia 2011r., sygn. akt IX K 288/11 (punkt III części wstępnej wyroku łącznego), oba czyny bowiem zostały popełnione przed datą pierwszego wyroku, tj. przed dniem 29 marca 2011r. Tak więc, stosownie do brzmienia art. 85 kk, zaistniały

podstawy do orzeczenia za nie jednej kary łącznej. Z kolei przypisane skazanemu w sprawie IX K 424/12 (punkt IV części wstępnej wyroku łącznego) przestępstwa miały być popełnione przed wydaniem w dniu 14 lipca 2011r. wyroku w sprawie IX K 566/11 (punkt II części wstępnej wyroku łącznego), wyznaczającego drugi z ustalonych przez Sąd I instancji zbiegów przestępstw, a po wydaniu wyroku w sprawie IX K 116/11. Kary pozbawienia wolności za nie wymierzone podlegały zatem łączeniu z karą tego samego rodzaju, wymierzoną skazanemu w sprawie IX K 566/11 za przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Brak było zaś warunków do objęcia zaskarżonym wyrokiem kar jednostkowych pozbawienia wolności orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach w sprawie o sygn. akt III K 1586/13 i słusznie w tym zakresie postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w oparciu o art. 572 kpk zostało umorzone.

Granice kary łącznej określa przepis art. 86 § 1 kk, wedle którego Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar jednostkowych podlegających łączeniu do ich sumy, nie przekraczając górnych granic dla danego rodzaju kar wynikających z powołanego przepisu, przy czym jej wymiar we wskazanych wyżej granicach warunkowany jest przede wszystkim relacjami zachodzącymi pomiędzy prawomocnie osądzonymi czynami. Relacje te sprowadzają się do określenia, jak bliski związek przedmiotowo – podmiotowy łączy te czyny. Im bliższe są te relacje, tym bardziej wyrok łączny powinien być zbliżony do dopuszczalnego minimum, uwarunkowanego wysokością kar orzeczonych za przestępstwa objęte tym wyrokiem, im związek ten luźniejszy, tym przeważać powinno kumulowanie poszczególnych kar (zob. wyrok SN z dnia 25 X 1983r., IV KR 213/83, OSNKW z 1984r., z. 5-6, poz. 65; wyrok SN z dnia 15 V 1990r., IV KR 80/90, Lex nr 22064; wyrok SA w Krakowie z dnia 10 X 1991r., II AKr 127/91, KZS z 1991r., z. 10, poz. 10). Przez związek przedmiotowo – podmiotowy należy zaś rozumieć podobieństwo rodzajowe zbiegających się przestępstw, motywację oraz czas i miejsce popełnienia każdego z nich (zob. wyrok SA w Krakowie z dnia 2 VII 1992r., II AKr 117/92, KZS z 1992r., z. 9, poz. 50).

W zakresie kary łącznej orzeczonej w punkcie 1 wyroku łącznego łączeniu podlegały dwie kary pozbawienia wolności w wymiarze po 5 miesięcy każda (IX K 116/11 i IX K 288/11), tym samym kara łączna orzeczona wyrokiem łącznym, a obejmująca powyższe skazania, musiała zawierać się w granicach pomiędzy 5 miesiącami a 10 miesiącami pozbawienia wolności, natomiast w zakresie kary łącznej orzeczonej w punkcie 2 łączeniu podlegały kara 5 miesięcy pozbawienia wolności oraz cząstkowe kary pozbawienia wolności, które były podstawą wydania kary łącznej w wymiarze 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, a więc kary pozbawienia wolności w rozmiarze 6 miesięcy i 1 roku i 4 miesięcy (IX K 566/11 i IX K 242/12), a zatem kara łączna orzeczona wyrokiem łącznym, a obejmująca powyższe skazania, musiała zawierać się w granicach pomiędzy 1 rokiem i 4 miesiącami a 2 latami i 3 miesiącami pozbawienia wolności.

Analiza jednostkowych skazań w sprawach podlegających łączeniu, a więc takich okoliczności jak ilość i różnorodność przestępstw pozostających w zbiegu, okoliczności popełnienia przypisanych skazanemu przestępstw, a także odstępy czasowe pomiędzy popełnianymi czynami, wskazywały zdaniem Sądu I instancji na nie dość ścisły związek przedmiotowo – podmiotowy pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami, a tym samym przemawiały za orzeczeniem kary łącznej na zasadzie asperacji, choć zbliżonej do zasady absorpcji. O ile bowiem przestępstwa pozostające ze sobą w realnym zbiegu były popełniane na przestrzeni dość krótkiego odstępu czasowego (w pierwszym przypadku za ledwie w okresie 20 dni, w drugim zaś pomiędzy 8 kwietnia a 28 czerwca 2011r.), to jednak były to czyny różnego rodzaju, a więc skierowane przeciwko innym dobrom chronionym prawem, popełnione z innych pobudek i z całą pewnością nie objęte jednym planem działania.

Należy w pełni także zaaprobować poglądy Sądu Rejonowego wyartykułowane w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku co do okoliczności, jakie winny zostać uwzględnione przy wymiarze kary łącznej. Zgodnie z utrwalonym w tym zakresie orzecznictwem Sądu Najwyższego, wymiar kary łącznej winien być kształtowany przy uwzględnieniu w pierwszej kolejności celów zapobiegawczych i wychowawczych kary, jak też jej społecznego oddziaływania. Istotnym staje się w kontekście tych celów ustalenie właśnie związku przedmiotowego i podmiotowego pomiędzy czynami podlegającymi objęciu karą łączną oraz czas popełnienia przestępstw, jak też ustalenie okoliczności związanych z zachowaniem i szeroko rozumianą sytuacją skazanego po wydaniu wyroków, na mocy których orzeczono kary jednostkowe, w celu rozważenia ich wpływu na ewentualne złagodzenie. Wskazać należy jednak w tym kontekście, iż postulowane przez skarżącego zastosowanie zasady pełnej absorpcji przy wymiarze kar łącznych w szczególności

winno być ograniczone do sytuacji, kiedy pomiędzy pozostającymi w zbiegu realnym czynami odległość czasowa i miejscowa jest szczególnie bliska, sama granica pomiędzy nimi jest niewyraźna, a wszystkie czyny są jednorodnjowe, objęte jedynym planem działania. Zatem Sąd Rejonowy badając relacje zachodzące pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami prawidłowo stwierdził, że więzi pomiędzy nimi nie były na tyle bliskie, by uzasadniało to wymierzenie kar na zasadzie pełnej absorpcji, a więc w rozmiarze odpowiadającym wymiarowi najwyższej z kar podlegających połączeniu, in concreto w wymiarze 5 miesięcy pozbawienia wolności oraz 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności. Wskazane wyżej okoliczności, a nadto popełnienie kolejnych dwóch przestępstw w sierpniu 2013r., naruszających różne dobra chronione prawem, na szkodę różnych pokrzywdzonych, wysoce negatywnie charakteryzuje osobę skazanego, świadczy o wysokim stopniu jego demoralizacji pomimo jeszcze młodego wieku i natężeniu determinacji przestępczej.

Przeprowadzony dowód z aktualnej opinii o skazanym, odbywającym karę pozbawienia wolności od dnia 25 września 2014r., pozwolił Sądowi orzekającemu zorientować się jak przebiega proces jego resocjalizacji, co ma istotne znaczenie przy określeniu wymiaru kary łącznej (podobnie SN w wyroku z dnia 20 VIII 1985r., II KR 245/85, OSNKW 1986/5-6/39). Sąd I instancji uwzględnił więc w sposób dostateczny zachowania M. S. po wydaniu kolejnych wyroków skazujących. Wbrew wywodom apelującego Sąd Rejonowy czyniąc ustalenia faktyczne oparł się na treści opinii jednostki penitencjarnej, z jej treści nie wynika jednak wcale, by zachowanie skazanego było wyróżniające się; skazany co prawda zachowuje się poprawnie, stosując się do obowiązujących przepisów i wewnętrznego regulaminu, tym samym wykonuje swoje obowiązki, jego pozytywne zachowanie w trakcie wykonywania kary może wpływać jednak jedynie z dobrego przystosowania się do warunków pozbawienia wolności, a nie chęci zmiany swej osobowości. Jak wynika z powołanej opinii o skazanym, jego zachowanie w warunkach izolacji nie budzi większych zastrzeżeń, niczym jednak skazany specjalnie nie wyróżnia się w swoim postępowaniu, nie był ani karany ani nagradzany, nie podjął starań o pracę, nie wykazuje także zainteresowania procesem resocjalizacji zachowując się biernie, tj. wykonując karę w systemie zwykłym, nie wyrażając zgody na opracowanie indywidualnego programu oddziaływania i unikając zajęć kulturalno – oświatowych. Powyższe wskazuje, że cele resocjalizacji nie zostały jeszcze osiągnięte, proces resocjalizacji powinien być kontynuowany w dalszym ciągu w warunkach zakładu karnego, a prognoza kryminologiczno – społeczna wobec skazanego jest oceniana jako negatywna. Przy wymiarze kar łącznych Sąd odwoławczy zważył również na okoliczności związane bezpośrednio z osobą skazanego. Przede wszystkim Sąd ten wziął jednak pod uwagę fakt, iż M. S. był pięciokrotnie karany, podkreślenia wymaga nadto okoliczność, iż kary jednostkowe objęte zbiegami były wymierzone z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, co w żaden sposób nie uchroniło go jednak od popełniania kolejnych przestępstw, a to oznacza, iż zawieszenie wykonania orzeczonej wobec skazanego kary pozbawienia wolności w każdym z tych przypadków okazało się niewystarczające dla osiągnięcia wobec skazanego celów tejsze kary, w tym celu najbardziej pożądanego jakim jest zapobieżenie powrotowi do przestępstwa. Oceniając osobę skazanego i fakt, iż z opinii o skazanym wynika, że w chwili obecnej cele resocjalizacji nie zostały jeszcze osiągnięte i resocjalizacja powinna być kontynuowana w warunkach zakładu karnego mieć na uwadze należy, iż skazany odbywa karę pozbawienia wolności za ledwie od września 2014r., tym samym przy wymiarze kar łącznych Sąd musiał wziąć pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze jakie wymierzona kara musi spełnić w stosunku do skazanego.

W świetle powyższych kryteriów, w ocenie Sądu Okręgowego, jedynie sprawiedliwymi i współmiernymi karami łącznymi są odpowiednio kara 7 miesięcy pozbawienia wolności i kara 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Z jednej strony wymierzone kary uzasadnione są faktem, iż popełnione przez skazanego przestępstwa, które objęto karą łączną, nie były jednorodne, z drugiej strony nie bez znaczenia jest dość bliska odległość czasowa pomiędzy popełnianymi czynami. Tym samym, wobec braku przesłanek, Sąd nie zastosował jednak skrajnej i postulowanej przez skarżącego zasady pełnej absorpcji uznając, iż wymierzenie przy zastosowaniu tej zasady obu kar pozbawienia wolności – każdej za ledwie o 2 miesiące niższej - nie byłoby adekwatne i sprawiedliwe wobec popełnionych przez skazanego przestępstw oraz wobec jego postawy, jego właściwości osobistych i sposobu funkcjonowania, z których jednoznacznie i kategorycznie wynika, iż skazany pomimo młodego wieku wchodził od wielu lat cały czas w konflikt z prawem i nie przestrzegał zasad prawnych, a orzekane wobec niego kary pozbawienia wolności w zawieszeniu w żaden sposób nie zapobiegły powrotowi skazanego do przestępstwa.

Zważywszy na powyższe, nie sposób przyznać rację skarżącemu, gdy zarzuca On Sądowi meriti dokonanie nieprawidłowych ustaleń faktycznych dot. postawy skazanego w procesie jego resocjalizacji, a tym samym i niesłuszne wysnucie negatywnej prognozy kryminologiczno – społecznej wobec skazanego. Ważkie znaczenie przy wymiarze kary łącznej ma względem na prewencyjne oddziaływanie kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej. Popelnienie większej ilości przestępstw jest zaś istotnym czynnikiem prognostycznym, przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji, której zastosowanie jest przecież rozwiązaniem skrajnym, wyjątkowym, podobnie jak sięgnięcie po będącą jej przeciwieństwem zasadę kumulacji (por. wyrok SA w Warszawie z dnia 12 VII 2000r., II AKA 171/00, OSA z 2001r., z. 2, poz. 5; wyrok SA w Krakowie z dnia 29 VI 2010r., II AKA 100/10, KZS 2010/10/16).

Tymczasem skazany w latach 2010 – 2013, jako osoba jeszcze młoda, popełnił szereg różnorodnych przestępstw skierowanych przeciwko mieniu, zdrowiu człowieka, a także bezpieczeństwu w komunikacji i wolności człowieka, co musiało niestety stanowić istotny negatywny czynnik prognostyczny, przemawiający obecnie za orzeczeniem wobec niego kar łącznych surowszych od wynikającej z postulowanej przez obrońcę zasady pełnej absorpcji (zob. wyrok SA w Łodzi z dnia 20 IX 2001r., II AKA 154/01, Prok. i Pr. z 2002r., z. 4, poz. 26). Wprawdzie aktualna, prawidłowa postawa skazanego w jednostce penitencjarnej, polegająca na zdyscyplinowaniu i podporządkowaniu regulaminowi, winna zasadniczo sprzyjać pozytywnym zmianom w sposobie życia skazanego, choć zasady doświadczenia życiowego uczą, iż umiarkowanie pomyślna prognoza kryminologiczno – społeczna, stawiana wobec osób, które w przeszłości wykazały wielokrotnie oznaki braku odpowiedzialności i samodyscypliny, jest dotknięta dużym stopniem ryzyka.

Sąd Rejonowy wymierzając kary łączne pozbawienia wolności skorzystał zatem słusznie z możliwości, jaką daje przepis art. 89 § 1a kk, orzekając w wyroku łącznym bezwzględne kary pozbawienia wolności w przypadku łączenia kar jednostkowych pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania i kar bezwzględnych, gdyż skazania na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania orzeczono za przestępstwa popełnione po dniu 8 czerwca 2010r., a wobec skazanego nie zachodzą przesłanki z art. 69 kk.

W omówionych wyżej okolicznościach sprawy wymierzenie kar łącznych pozbawienia wolności w wymiarze zdecydowanie niższym od sumy kar częściowych podlegających połączeniu, uznać należy za rozstrzygnięcie spełniające kryteria sprawiedliwości i racjonalności w kontekście wyżej wskazanych kryteriów. Ma rację także i Sąd orzekający, że poczynione, trafne ustalenia nie uzasadniają przekonania co do pozytywnej prognozy wobec skazanego, o której mowa w art. 69 § 1 kk. Sąd odwoławczy w pełni więc podziela zaprezentowane w pisemnych motywach wyroku wywody, odnoszące się do braku przyjęcia przez Sąd I instancji pozytywnej prognozy kryminologiczno – społecznej w stosunku do skazanego, a tym samym do możliwości zastosowania art. 69 kk i warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonych mu łącznych kar pozbawienia wolności. Zgodzić się zatem należy za Sądem Rejonowym gdy wywodzi, iż orzeczone kary łączne pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania nie miałyby szans na realizację celów w zakresie zapobiegawczego oddziaływania na sprawcę i w tym kontekście muszą zostać uznane za niezasadne. Przypomnieć należy, że skazany na przestrzeni kilku lat dopuścił się szeregu przestępstw skierowanych przeciwko różnorodnym dobrom prawnym. Korzystał też z dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, co dwukrotnie skutkowało zarządzeniem do wykonania orzeczonych kar, a ostatnim zapadłym wyrokiem orzeczono już wobec niego karę o charakterze bezwzględnym. Fakt, iż obecnie skazany deklaruje krytyczny stosunek do popełnionych przez siebie czynów w tych okolicznościach nie może wpłynąć na przyjęcie pozytywnej prognozy kryminologiczno – społecznej i skorzystanie z instytucji art. 69 § 1 kk przy wymiarze kar łącznych pozbawienia wolności. Przy dotychczasowej postawie skazanego trudno zatem uznać, że łączne kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wpłynęłyby na jego postawę. Z uwagi na dotychczasową karalność oskarżonego, regularność w popełnianiu przestępstw, lekceważenie uprzednich orzeczeń oraz jego postawę, kary łączne pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania nie spełnią dyrektywy prewencji ogólnej pozytywnej, tj. takiego ich ukierunkowania, które ma na celu wyrobienie przekonania o nieuchronności sankcji, a tym samym o nieopłacalności popełniania przestępstw. Wcześniejsze łagodne traktowanie przecież nie powstrzymało skazanego od dokonania ponownie przestępstw, a przeciwnie, doprowadziło do kolejnego skazania go w czerwcu 2014r. za czyny z art. 174 § 1 kk w zw. z art. 178 § 1 kk i art. 288 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk oraz z art. 190 § 1 kk,

czym nadużył udzielonego mu wcześniej zaufania. Nie sposób więc doszukać się jakiegokolwiek gwarancji, iż obecnie w wypadku zastosowania kar łącznych w wariantcie wolnościowym M. S. przestrzegałby porządku prawnego i nie dopuściłby się już kolejnego zachowania godzącego w ten porządek.

Podkreślenia wymaga nadto, że instytucja zawieszenia warunkowego kary pozbawienia wolności znajduje wtedy zastosowanie, gdy brak jest potrzeby zmiany postawy sprawcy czynu, która jest stabilna i pozytywna wobec porządku prawnego, a przestępstwa, których się dopuścił były tylko jego błędem życiowym, przypadkiem ocenionym przez niego negatywnie, epizodem, którego karygodność sam sobie uświadamia. W przypadku M. S. nie może być o tym mowy, w jego przypadku bowiem realne oddziaływanie wychowawcze mogą przynieść jedynie kary, które swoją dolegliwością wystarczająco jasno uświadomią mu stopień naganności popełnionych przez niego czynów oraz fakt obowiązywania określonych norm.

Słusznie zatem Sąd I instancji zastosował przepis art. 89 § 1a kk, który stanowi jedynie uprawnienie Sądu do zawieszenia wykonania kary łącznej, pod warunkiem wystąpienia jednak przesłanek określonych w art. 69 kk. W realiach niniejszej sprawy, dysponując najpełniejszym obrazem działalności przestępczej skazanego oraz wysnuwając wobec niego negatywną prognozę kryminologiczną, stanowiącą przeciw materialną przesłankę warunkowego zawieszenia wykonania kary, uprawnionym i prawidłowym było uznanie za niezasadne zastosowanie wobec M. S. środka probacyjnego określonego w art. 69 kk w podlegających łączeniu karach.

Wobec zatem nieuwzględnienia stawianych wyrokowi łącznemu w apelacji obrońcy zarzutów oraz braku innych uchybień podlegających uwzględnieniu z urzędu – zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.

Z uwagi na fakt niepokrycia przez skazanego kosztów pomocy prawnej udzielonej skazanemu przez wyznaczonego z urzędu obrońcę, Sąd odwoławczy na stosowny wniosek obrońcy zasądził na jego rzecz od Skarbu Państwa wynagrodzenie w wysokości odpowiadającej minimalnej stawce wynagrodzenia za reprezentowanie strony w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego.

Fakt pozbawienia skazanego wolności oraz brak odpłatnego jego zatrudnienia były podstawą rozstrzygnięcia Sądu odwoławczego o zwolnieniu skazanego z obowiązku poniesienia wydatków postępowania odwoławczego, którymi obciążono Skarb Państwa.